

Délelőtt üzlet, délután láma

ÜLNEK ÉS FIGYELNEK REZZENÉSTELEN ARCCAL, FEGYELMEZETTEN. MÉG HA ÉRZIK IS: EZ NEM IGAZÁN AZ Ő VILÁGUK. MÉG NEM AZ. HISZEN ŐK MÉRNÖKNEK KÉSZÜLNEK, FIZIKUSNAK, TUDÓSNAK. ÉRETTSÉGI ELŐTT ÁLLNAK, UTOLSÓ ÉVESEK A HÍRNEVES PANNONHALMI BENCÉS GIMNÁZIUMBAN. EZEN A MÉG ENYHE SZOMBAT DÉLELŐTTÖN HÁROM ÜZLETEMBERT HALLGATNAK PIACGAZDASÁGRÓL, INNOVÁCIÓRÓL, TERMELÉKENYSÉGRŐL. DÉLUTÁN PEDIG ŐSZENTSÉGE A DALAI LÁMA ÉRKEZIK HOZZÁJUK.

POWER

– Délelőtt üzleti élet, délután a Dalai Láma, nem sok ez így együtt? – kapom el az egyik srácot a folyosón. Azt már csak gondolatban teszem hozzá, hogy kortársai ez idő tájt leginkább a focilabda (no és a lányok) után szaladgálnak.

– Hozzá vagyunk szokva – válaszol határozottan. – Szombat délelőtt tanítás, délutánonként pedig rendszerint előadásokat hallgatunk. A vasárnapunk szabad, leszámítva a tanulóidőt. De egyáltalán nem fárasztó. Én például jobban szeretem, ha nem nekem kell megszerveznem a programjaimat.

Varga Máté tizennyolc éves, villamosmérnöknek készül.

– Inkább hangmérnöknek – teszi hozzá gyorsan. Azt mondja, szó nincs arról, hogy „lerendelték” volna a végzős osztályokat, s bár ez nem igazán az ő világa, azért érdekli az üzleti élet. Persze csak így, szórmentén. Az élethalálharcba azonban nem akar belefolyjni. Sőt egyenesen nyomasztja, hogy egyszer majd vége lesz a tanulásnak, és onnantól kezdve minden vérré megy.

A Business Ma Mindenkinek, azaz a BUMM program keretében három vezető beosztású üzletember látogatott el a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumba. A programsorozat immár három éve fut, a szegedi székhelyű Junior Achievement Alapítvány, az Amerikai Kereskedelmi Kamara és a Magyar Business Leaders Fórum szervezésében. Pannonhalma az első állomás idén, talán nem véletlenül, hiszen az évről évre visszatérő előadók közül többen (mint például Kovács F. László, a BorsodChem vezérigazgatója) erősen kötődnek a városhoz és a gimnáziumhoz.

– Az ötlet szülőatyja, John William Shirley, volt amerikai nagykövét Sárospatakon tanult – meséli Jávorszky Iván, a Junior Achievement Alapítvány igazgatója –, a második világháború alatt ugyanis „itt rekedt”, nem engedték ki Bécsbe. A program idei záró előadása az ő volt iskolájában, a Sárospataki Református Kollégiumban lesz. William Shirley találta ki, hogy indítsunk egy olyan, egyedülálló előadásorozatot, melynek keretében végzős középiskolások legalább egy alkalommal testközelben is találkozhatnak az üzleti élet vezetőivel. Ez a másfél óra üzleti élet valóban nem sok, de útmutató talán lehet. Itt nem száraz előadásokat hallhatnak GDP-ről, tőzsdéről, hanem olyan üzletembereket faggathatnak, így maguk között, akik saját életútjukon keresztül mutatják be ezt a világot.

a rosszmájúság mondatja velem: nyilván hízeleg is hiúságuknak. Hiszen a következő generáció – mint a példa mutatja –, ha nem is tátott szájjal, de igen érdeklődve hallgatja őket üzleti kockázatról, termelékenységről, áldozatvállalásról.

Évente visszatérő vendége a programnak többek közt Fodor István, az Ericsson magyarországi igazgatója, Valcsicsák Zoltán, a Levi's társadalmi kapcsolatok igazgatója, vagy Majdik Zoltán, az Ernst & Young könyvvizsgáló és tanácsadó cég marketingigazgatója. A tervek szerint ebben a tanévben negyvenegy fővárosi és vidéki gimnáziumba látogatnak el az előadók. Az iskolák rendszerint maguk nevezik meg, kit szeretnének hallani.

– Akadnak persze, akik nem fogadják el meghívásunkat – veti közbe Jávorszky Iván –, azzal érvelnek: gimnazisták nem tartoznak a célcsoportba.

Az első előadók közül ketten – Halbritter Mátyás, a Győri Keksz Rt. vezérigazgatója és Borbély Barnabás, a főképpen mirelitárakat forgalmazó Arvit Rt. kereskedelmi igazgatója – szintén visszatérő vendégek. **Borbély Barnabás** a győri bencések gimnáziumában tanult.

– Állandó versenyben állunk Pannonhalmával – vezeti fel életpályáját –, szerettem oda járni. Reggelenként imádkoztunk, és ez biztonságot adott. Úgy éreztem, a problémákat valaki majd mindig megoldja helyettem.

Néhányan összenéznek a hátsó padosorokban.

Borbély Barnabás kitér rá, hogy volt ő már közveszélyes munkakerülő, és volt raktáros is: hat napig. Később az oly áhitott állatorvosi hivatás helyett az agrármérnököt választotta. Amikor 1987-ben jelentkezett a mosonmagyaróvári egyetemre, még elhivatottság hajtotta, ám öt év múlva már tisztán látta, hogy ennek a pályának nincs nagy jövője. Némi szerencséivel kijuthatott Angliába, ösztöndíjat kapott. Tanult azután Velencében és Padovában is, dolgozott kis családi farmokon. Miután végleg hazajött, már fejevadász cégek kapkodtak utána.

– Sokan kérdezik, mit keresek az üzleti világban, hiszen lehetnék állattenyésztő, esetleg növénytermesztő. Annyit mondhatok: tíz éve még én sem tudtam, mit akarok kezdeni magammal, a mostani egyetemisták jóval céltudatosabbak. Miután külföldre mentem, más színben láttam a világot. Az egyetemi évek, a nyelvtudás és a diplo-